
Mitchell Young

Projev 17. Listopad

Vážený pane rektore, milí hosté, členové fakulty a studenti.

Je mi ctí promluvit za všechny mezinárodní studenty Karlovy univerzity právě při příležitosti oslavy výročí 17. listopadu. Mnoho zahraničních studentů přichází na Karlovu univerzitu ze zemí, kde je mnohem méně svobody a demokracie než v České republice. Já jsem měl to štěstí narodit se v zemi, kde byla svoboda vždy přirozenou součástí mého života.

Pocházím se Spojených států amerických, ze státu Delaware. Dnes ovšem už mezi svobodou ve Spojených státech a zde, necítím žádný rozdíl.

Svoboda v Československu nebyla získána snadno. Odvaha československého studentského hnutí z roku 1939 a 1989 by mohla být vzorem pro všechny ostatní země na světě.

17. listopadu, kdy si připomínáme důležitou roli studentstva v politické změně v Československu, bychom si také měli vzpomenout na místa, kde studenti stále bojují za lidská práva, svobodu a demokracii. Měli bychom se ale také zamyslet nad našimi zeměmi, kde dnes vedeme sice menší boj, ale stále boj za udržení a zlepšení stavu demokracie, kterou máme.

Cítím, že 17. listopad je zvláštním svátkem. Ve Spojených státech nemáme svátek, který oslavuje studentstvo nebo, který by oslavoval svobodu a demokracii, základní hodnoty naší společnosti. Nejbližše této události je 4. červenec, Den nezávislosti, a den Martina Luthera Kinga. Tyto dva svátky oslavují dvě události, které jsou od sebe vzdálené téměř dvě stě let, a připomínají nám, že zápas za svobodu je dlouhý a v různých podobách byl i v USA.

Na střední škole jsem se zúčastnil projevu Eliho Wiesela, který řekl, že největší zlo na světě je lhostejnost. Muž, který přežil holocaust a jistě poznal mnoho jiných zel, si vybral právě lhostejnost. Vzal jsem si to k srdci a jako vysokoškolský student na Williams College, jsem se snažil být více aktivní. Byl jsem předsedou celostátní studentské organizace s názvem MASSPIRG, která má pobočky na více než 20 univerzitách ve státě Massachusetts. Byli jsme aktivně zapojeni v oblasti životního prostředí a sociálních otázek, jakými jsou hlad a bezdomovectví. Samozřejmě to nejsou tak dramatické záležitosti, ale i v těchto věcech jsou obsaženy otázky svobody a demokracie, které mě v té době ovlivňovaly.

Do České republiky jsem přišel poprvé v roce 1994, těsně poté, co jsem dokončil bakalářské studium politických věd. Zajímalo mě, co se děje ve středoevropském regionu, a chtěl jsem být součástí těchto událostí. Zůstal jsem zde rok a poté se vrátil do USA, kde jsem získal magisterský titul v University of Chicago. Do České republiky jsem se vrátil v roce 1997. V Praze jsem pracoval většinou ve vedení soukromých vysokých škol a zároveň jako lektor. V loňském roce jsem se rozhodl pro postgraduální studium, ke kterému jsem byl přijat na Karlově univerzitě, Fakultě sociálních věd, na katedře západoevropských studií Insitutu mezinárodních studií.

Součástí mé dizertace je výzkum vzdělanostní politiky v Evropě. Zkoumám roli vysokých škol v širších společenských souvislostech, jakými jsou globalizace, projevy znalostní ekonomiky a inovační systémy, které mění svou roli ve vytváření znalostí a jejich šíření. Studenti a vysoké školy se dramaticky mění spolu s okolním světem a hodnotami, na které dnes klademe důraz. Idea univerzity jako veřejné služby je transformována spíše na "obchod se znalostmi". Ekonomické hodnoty se stále více stávají středem našeho života. Měli bychom dbát na to, aby hodnoty svobody a demokracie byly i nadále chápány široce se všemi jejími sociálními, politickými, ekonomickými a kulturními prvky.

Naštěstí žijeme v České republice zbavené totalitního režimu, jehož porážku připomíná tento svátek. Je třeba si uvědomit, že svoboda je velmi křehká a stejně jako zahradu ji musíme neustále opečovávat. Svobodu musíme zachovávat a pomáhat ostatním jí dosáhnout. Doufejme, že tento svátek pro nás bude časem přemýšlení o tom, co každý z nás může udělat, aby se naše společnost a náš svět stal o trochu více svobodným a demokratickým.

Děkuji Vám za pozornost.